

10.2.2011

B7-0123/2011

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Egiptus

Franziska Katharina Brantner, Hélène Flautre, Frieda Brepoels, Raül Romeva i Rueda, Judith Sargentini, Indrek Tarand, Margrete Auken, Malika Benarab-Attou, Bart Staes, Barbara Lochbihler, Emilie Turunen, Catherine Grèze, Michail Tremopoulos, François Alfonsi, Keith Taylor, Heidi Hautala, Eva Joly, Daniel Cohn-Bendit, Isabelle Durant, Ulrike Lunacek
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Euroopa Parlamendi resolutsioon Egiptuse kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Egiptuse kohta ning eriti 17. jaanuari 2008. aasta resolutsiooni;
- võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni;
- võttes arvesse 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti;
- võttes arvesse inimõiguste kaitsjaid käsitlevaid ELi suuniseid, mis võeti vastu 2004. aasta juunis ning mida ajakohastati 2008. aastal;
- võttes arvesse Euroopa naabruspoliitika (ENP) arengut alates 2004. aastast ja eelkõige komisjoni eduaruandeid selle rakendamise kohta;
- võttes arvesse Euroopa Liidu ja Egiptuse vahel sõlmitud Euroopa–Vahemere piirkonna assotsiatsioonilepingut, mis jõustus 2004. aasta juunis;
- võttes arvesse ELi–Egiptuse naabruspoliitikat käsitlevat tegevuskava, mis kiideti heaks 2007. aasta märtsis;
- võttes arvesse komisjoni 11. märtsi 2003. aasta teatist laienenud Euroopa naaberriikide kohta, milles esitatakse uus raamistik suheteks ida- ja lõunanaabritega,¹ 12. mai 2004. aasta teatist Euroopa naabruspoliitika strateegiadokumendi kohta², 4. detsembri 2006. aasta teatist Euroopa naabruspoliitika arendamise kohta³, 5. detsembri 2007. aasta teatist tõhusa Euroopa naabruspoliitika kohta⁴ ja 12. mai 2010. aasta teatist Euroopa naabruspoliitika hindamise kohta⁵;
- võttes arvesse 2009. aasta aprillis vastuvõetud ühisotsust töötada ELi ja Egiptuse vaheliste suhete tõhustamise nimel, mille kohta tegi ettepaneku Egiptus 2008. aastal;
- võttes arvesse nõukogu 31. jaanuari 2011. aasta järeldusi Egiptuse kohta;
- võttes arvesse asepresidendi ja kõrge esindaja Catherine Ashton 3. ja 4. veebruari 2011. aasta avaldusi olukorra kohta Egiptuses;
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste sõltumatute ekspertide rühma 3. veebruari 2011. aasta avaldust;

¹ KOM(2003)0104 lõplik.

² KOM(2004)0373 lõplik.

³ KOM(2006)0726 lõplik.

⁴ KOM(2007)0774 lõplik.

⁵ KOM(2010)0207.

- võttes arvesse eesistuja Van Rompuy 4. veebruari 2011. aasta deklaratsiooni Egiptuse ja sealse piirkonna kohta;
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku Navi Pillay 4. veebruari 2011. aasta avaldust praeguse olukorra kohta Põhja-Aafrikas;
- võttes arvesse oma järgmisi varasemaid resolutsioone: 19. jaanuari 2006. aasta resolutsiooni Euroopa naabruspoliitika kohta, 15. novembri 2007. aasta resolutsiooni Euroopa naabruspoliitika arendamise kohta, 19. veebruari 2009. aasta resolutsiooni Barcelona protsessi (Vahemere Liit) kohta, 20. mai 2010. aasta resolutsiooni Vahemere Liidu kohta, 6. juuli 2006. aasta resolutsiooni Euroopa naabruse ja partnerluse instrumendi kohta ning 19. veebruari 2009. aasta resolutsiooni Euroopa naabruspoliitika ja partnerluse rahastamisvahendi läbivaatamise kohta;
- võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
 - A. arvestades, et rahumeelsed meeleavaldused Egiptuses ja muudes araabia maades, kus on nõutud poliitilisi, majanduslikke ja sotsiaalseid muutusi, on väljendanud rahva tungivaid nõudmisi tõelise demokraatia järele ning autoritaarse riigikorra lõpetamise järele; arvestades, et Tuneesias alanud sündmused näitavad selgelt nende inimeste soovi vabaduse ja demokraatia järele;
 - B. arvestades, et Egiptuses 25. jaanuaril alanud suurtel meeleavaldustel on hukkunud üle 300 inimese ning palju on vigastatud ja vahistatud; arvestades, et Egiptuse peamiste linnade väljakutel on ikka veel käimas laiaulatuslikud protestiavaldused; arvestades, et Egiptuse ja araabia maade ajaloos ei ole nii ulatuslikke meeleavaldusi varem toimunud;
 - C. arvestades, et algselt rahumeelsed meeleavaldused on muutunud järjest vägivaldsemaks, relvastatud isikud, valitsust toetavad relvarühmitused ning politsei on rünnanud meeleavaldajaid, kasutades pisargaasi, kummikuule ja veekahureid; arvestades, et siseminister otsustas pärast 28. jaanuaril toimunud ajaloolist meeleavaldust politsei teenuseid enam mitte kasutada, jättes inimesed kaitseta;
 - D. arvestades, et Egiptuse ametivõimud käskisid telekommunikatsiooniettevõtetal sulgeda Egiptuses 60 miljonit mobiiltelefoniliini ning suurema osa internetiühendusest, et takistada massilist mobilisatsiooni ja vaigistada kodanikke; arvestades, et sõjaväepolitsei sulges meedia- ja õiguskeskused, nagu Al Jazeera ja Hisham Mubaraki keskus;
 - E. arvestades, et jaanuari lõpust alates on järjest rohkem rünnatud ja vahistatud egiptlastest ja välismaalastest ajakirjanikke ja inimõiguste kaitsjaid, et tõkestada jätkuvate protestiavalduste sõltumatut kajastamist ning luua keskkond, kus inimõiguste rikkumised saavad toimuda ilma neid jäädvustamata ning väljaspool Egiptuse ja rahvusvahelise meedia vaatevälja;
 - F. arvestades, et muutused Egiptuses nõuavad tõsise ja avatud dialoogi viivitamatut alustamist kõigi demokraatlike norme järgivate poliitiliste jõudude ning kodanikuühiskonna osavõtul, mille tulemusel tuleks kiiresti kasutusele võtta konkreetsed ja otsustavad meetmed ulatuslike demokraatlike reformide rakendamiseks;

- G. arvestades, et Euroopa–Vahemere piirkonna partnerlusega keskenduti peamiselt majandusreformidele ega suudetud viia läbi vajalikke poliitilisi ja institutsioonilisi reforme; arvestades, et Vahemere Liit, mis oli ette nähtud ELi poliitika tõhustamiseks selles piirkonnas, osutus ebatõhusaks, et hoida ära suurenevat umbusaldust ning rahuldada sealsete inimeste põhivajadusi;
- H. arvestades, et EL eelistas oma suhetes partnerluse loomist autoritaarsete riigikordade ja nende juhtidega ning jättis unarusse dialoogi kodanikuühiskondade ja demokraatlike jõududega Vahemere lõunakaldal;
- I. arvestades, et demokraatia, inimõiguste ja kodanikuvabaduste austamine ja edendamine kuuluvad Euroopa Liidu aluspõhimõtete ja eesmärkide hulka ning peavad olema ühisteks jagatud väärtusteks Euroopa–Vahemere piirkonnas;
- J. arvestades, et Euroopa Parlament on korduvalt nõudnud alates 1967. aastast kehtiva eriolukorra lõpetamist, demokraatia tugevdamist ning inimõiguste ja põhivabaduste austamist Egiptuses;
- K. arvestades, et nõukogu kinnitas oma 31. jaanuari 2011. aasta järeldustes, et EL toetab demokraatlikku, pluralistlikku ja stabiilset Egiptust kui ELi olulist partnerit, pidades silmas tema olulist rolli selles piirkonnas, ning kinnitas oma kohustust aidata partnerluse kaudu kaasa ümberkujundustele Egiptuses, mobiliseerides, uuendades ja kohandades olemasolevaid vahendeid, et toetada poliitilisi, majanduslikke ja sotsiaalseid reforme,
1. toetab igati õiguspäraseid demokraatiapüüdlusi, mida väljendavad inimesed Egiptuses ja teistes araabia maades, väljendab solidaarsust rahumeelsete meeleavaldajatega ning mõistab teravalt hukka vägivalda ja kõik need, kes kasutavad ja õhutavad vägivalda ning püüavad olukorda destabiliseerida;
 2. peab väga kahetsusväärseks, et meeleavalduste ajal oli palju inimohvreid ja vigastatuid, ning avaldab kaastunnet ohvrite perekondadele;
 3. nõuab, et Egiptuse president Hosni Mubarak astuks tagasi, ning on seisukohal, et see valmistaks ette ja hõlbustaks üleminekuprotsessi, mis peaks viima vahevalitsuse moodustamiseni, kuhu kaasatakse kõik demokraatlikud jõud ja kodanikuühiskonna osapooled, et tagada hädavajalikud, konkreetset ja otsustavad meetmed, nagu poliitilised, institutsioonilised ja põhiseaduse reformid, eriolukorra tühistamine ning vabade ja õiglaste parlamendi- ja presidendivalimiste korraldamine;
 4. nõuab tungivalt, et Egiptuse ametivõimud seisaksid selle eest, et saaks kasutada õigust korraldada rahumeelseid meeleavaldusi, ning tagaksid, et õiguskaitseorganid hoiduksid kasutamast tarbetult ülemäärast jõudu meeleavaldajate vastu; tuletab Egiptuse ametivõimudele ja julgeolekujõududele meelde nende kohustust tagada kõigi kodanike julgeolek;
 5. nõuab, et viivitamata ja tingimusteta vabastataks kõik meelsusvangid, rahumeelsed meeleavaldajad, aga ka egiptlastest ja välismaalastest inimõiguste kaitsjad, ajakirjanikud ja advokaadid, keda on kinni peetud Egiptuse rahvusvahelisi kohustusi rikkudes ja selges vastuolus Egiptuse asepresidendi Omar Suleimani lubadustega; nõuab siinkohal tungivalt,

et Egiptuse ametivõimud viivitamata avalikustaksid nende kinnipeetute asukoha ning tagaksid, et neid kaitstakse piinamise või muu väärkohtlemise kõigi vormide eest;

6. kutsub Egiptuse ametivõime üles täielikult taastama ning mitte tsenseerima suhtlusvõrgustikke, sealhulgas interneti ja mobiilteenuseid, ning mõistab teravalt hukka ajakirjanike igasuguse hirmutamise, ründamise ja tagakiusamise;
7. nõuab tungivalt, et telefonikompaniid nii Egiptuses kui ka väljaspool toimiksid vastutustundlikult ning lähtuksid sõnavabadusest ja eraelu puutumatuses ning võtaksid vajalikke meetmeid, vältimaks kaassüüd selliste õiguste rikkumises nagu sõnavabadus ning teabe saamise ja saatmise vabadus;
8. mõistab karmilt hukka massilised ja rasked inimõiguste rikkumised, mida on toime pandud alates 25. jaanuarist; kutsub ÜRO inimõiguste nõukogu üles korraldama erakorralist istungit, kus arutatakse olukorda Egiptuses;
9. nõuab sõltumatu uurimiskomisjoni loomist, et uurida julgeolekujõudude kuritarvitusi ja ülemäärase jõu kasutamist ning mõista õiglaselt kohut nende üle, kes vastutavad selliste tegude eest; rõhutab rolli, mis ÜRO inimõiguste mehhanismidel selles võib olla, ning nõuab inimõiguste vaatlusrühmade kohest saatmist Egiptusesse;
10. nõuab, et EL toetaks märkimisväärselt ja tõhusalt demokraatlikke muutusi ning majanduslikku ja sotsiaalset arengut, sealhulgas naiste õiguste edendamist Egiptuses ja teistes lõunapoolsetes naaberriikides ning võtaks selleks kasutusele, vaataks läbi ja kohandaks olemasolevad ELi vahendid, mille eesmärk on toetada poliitilisi, majandus- ja sotsiaalreforme;
11. toetab sellega seoses Türgi peaministri Erdogani konstruktiivset avaldust, milles nõuti, et Egiptuses tuleks luua üleminekuvalitsus, kes aitaks üle minna demokraatiale ja hoiaks ära kaose;
12. toetab nõukogu 7. veebruari 2011. aasta otsust, millega külmutatakse varad, mis kuuluvad Tuneesia riigi vara seadusevastase omastamise eest vastutavatele ja nendega seotud isikutele või on nende kontrolli all, ning kutsub nõukogu üles vastu võtma samasuguseid meetmeid Egiptuse suhtes;
13. kutsub üles Anna Lindhi Euroopa – Vahemere piirkonna fondi kui Vahemere Liidu institutsiooni täitma olulist ja aktiivset rolli, et kaasa tõmmata Euroopa – Vahemere piirkonna kodanikuühiskond kodanikuõiguste, osaluse, inimõiguste ja demokraatia edendamisesse dialoogi ning noortevahetuse kaudu Euroopa ja Vahemere piirkonna partnerriikide, eelkõige araabia maade vahel;
14. rõhutab, et Euroopa naabruspoliitika käimasoleval strateegilisel läbivaatamisel ning ELi ja tema lõunanaabrite suhete edasisel kujundamisel tuleb täielikult arvesse võtta ja kajastada selles piirkonnas praegu toimuvat arengut; juhib siinkohal tähelepanu sellele, et praegused tegevuskavad tuleb põhjalikult läbi vaadata ning lisada selged prioriteedid koos stiimulitega poliitiliste reformide edendamiseks;

15. on seisukohal, et seepärast tuleb ilmtingimata ja kiiremas korras ümber mõtestada ELi strateegia Vahemere piirkonnas ja seda põhjalikult uuendada, et see uus strateegia suudaks edendada poliitilist dialoogi ja toetada kõiki demokraatlikke jõude, sealhulgas kodanikuühiskonna esindajaid; kutsub sellega seoses nõukogu üles kindlaks määrama poliitilised kriteeriumid, mida Euroopa naabruspoliitika riigid peavad täitma edasijõudnu staatuse saamiseks;
16. palub, et nõukogu ja komisjon vaataksid läbi Euroopa naabruspoliitika suhetes lõunanaabritega ning näeksid ette vahendid ja toetuse, mis edendavad tõeliselt demokraatlikku üleminekut ja loovad aluse põhjalikeks poliitilisteks ja institutsioonilisteks reformideks; nõuab, et naabruspoliitika läbivaatamisel seataks esikohale kohtusüsteemi sõltumatuse, põhiõiguste austamise ning korrupsioonivastase võitlusega seotud kriteeriumid;
17. peab väga tähtsaks seda rolli, mida ELi välistegevuse rahastamisvahendid, eriti Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrument, demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend ning stabiliseerimisvahend saavad selles osas piirkonnas täita, ning nõuab nende tugevdamist, et neid vahendeid saaks sellistes eriolukordades tulemuslikult ja järjekindlalt kasutada; rõhutab ühtlasi, et tarvis on kohe tegelda toiduainete hinnatõusu küsimusega ning toiduga kindlustatuse ja maaelu arenguga üldiselt;
18. toetab Egiptust ja loodab, et Egiptus jääb ka edaspidi täitma aktiivset ja konstruktiivset rolli jõupingutustes, mille eesmärk on Lähis-Idas püsiva rahu saavutamine, arvestades eelkõige Iisraeli ja Palestiina konflikti ja Palestiina lepitusprotsessi;
19. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Egiptuse ametivõimudele, Vahemere Liidu parlamentaarsele assambleele, ÜRO inimõiguste ülemvolinikule ning ÜRO inimõiguste nõukogule.